

gensidige Selskabers Love og Virksomhed ere i høj Grad forskellige, og de virke under meget forskellige Former. De gensidige Selskaber ere efter min Mening et Gode, saa sikkert som det altid er godt, naar Folkets store, brede Lag tager sine egne Sager op og selv søger at administrere dem, saaledes som vi kende det fra mangfoldige andre Forhold. Jeg nævnede før Sparekasserne; jeg kunde nævne Kreditforeninger og mange andre Institutioner, hvor den store Befolkning, selve de interesserede Parter, have taget deres egne Sager op, have administreret dem, og administreret dem med en Dygtighed, som vækker Beundring overalt, ogsaa i Udlandet. Der er ikke Tvivl om, at ogsaa paa dette Omraade, Livsforsikringsomraadet, vil man lidt efter lidt kunne komme frem ad denne Vej til gode og solide Forhold, om jeg end skal indrømme, at der i Øjeblikket er nogle vilde Skud, men de blive vel nok lidt efter lidt rettede, efterhaanden som Folk oplyses om det, de have med at bestille. Med „gensidige Selskaber“ mener man vel Foreninger, og Gensidigheden vil altsaa efter min Opfattelse sige, at Medlemmerne staa gensidig over for hinanden og garantere hinanden. Hvorledes denne Garanti er, og hvilken Sikkerhed der ligger i denne Garanti, hvor stor denne Sikkerhed skal være, for at Ordet „gensidig“ kan bruges om et Selskab, er ogsaa et Spørgsmaal, der trænger til at drøftes. Man har gensidige Selskaber, hvor Medlemmerne kun garantere med deres Indskud, deres Kontingent, med den Reservekapital, der er opsamlet. Og man har gensidige Selskaber, hvor Medlemmerne garantere hver især en for alle og alle for en med deres Ejendom. Det kunde interessere mig at høre, hvor man sætter Grænsen her. Gensidige Selskaber ere, som jeg før nævnte, Foreninger. Der staar i § 2, at kun Aktieselskaber og gensidige Selskaber maa drive den Virksomhed, hvorom der her er Tale, og der staar i første Linie af § 2, at ved Livsforsikringsvirksomhed forstaaes i denne Lov forretningsmæssig Overtagelse af Livsforsikring. Jeg kan ikke godt faa disse to Ord, „forretningsmæssig“ og „gensidig“, til at passe sammen; det forekommer mig, at man ved den Betydning, man i Almindelighed lægger i Ordet „gensidig“, ikke kan faa Ordet „forretningsmæssig“ ind, idet der her ikke er Tale om at gøre nogen Forretning for nogen enkelt, men kun om at betrygge hinanden indbyrdes. Hvis der ikke

i Loven kommer nogen Bestemmelse, som klargør dette Udtryk, saaledes at al Misforstaaelse med Hensyn til, hvad der skal forstaaes ved „gensidige Selskaber“ udelukkes, forekommer det mig, at en Regering med en god Vilje paa dette Omraade kunde komme Foreningsretten et betydeligt Skridt ind paa Livet, og dette synes jeg dog, man burde være garanteret imod. Jeg ved vel, at den højtærede Minister, vi have i Øjeblikket, efter sine Udtalelser her i dette Ting, ser med Sympati paa Foreningsretten, men vi have jo i dette Øjeblik aldeles ingen Garanti for, hvorledes den tilkommende Indenrigsminister ser ud, og hvilke Anskuelser han har, om det lykkes os at beholde den nuværende Indenrigsminister, eller vi faa en, som har modsatte Anskuelser angaaende Foreningsretten af den nuværende Indenrigsministers. Det vil derfor, forinden man vedtager denne Lov, være højt fornødent at faa en Forklaring over, en bestemt Afgrænsning af, hvad man forstaaer ved Ordet „gensidige“ i „gensidige Selskaber“. — Der er ligeledes et andet Spørgsmaal, som vel er af mindre Betydning her, men som forekommer mig at staa noget uklart, og det er, hvor Grænsen ligger mellem de saakaldte Begravelsesskaber, Begravelseskasser og Livsforsikringsforeninger. Man har jo Begravelseskasser, som udbetale fra en Snes Kroner til henvend 1,000 Kr. ved Dødsfald, og naar det altsaa drejer sig om større Summer som her, vilde man vel egentlig nærmest kunne kalde disse Kasser en Slags Livsforsikring, og Spørgsmaalet bliver altsaa, i hvilken Grad disse Begravelseskasser skulle gaa ind under denne Lov. Det kunde det dog ogsaa have sin Interesse at vide for de Begravelseskasser, som findes rundt omkring i Landet, og hvoraf Arbejderne have oprettet adskillige, der netop ere gensidige og som Følge deraf kunne staa i Fare for at blive skudte ud af Administrationen, af Indenrigsministeren, naar det kommer til Afgørelsen af, hvad der forstaaes ved Ordet „gensidig“. Disse Bemærkninger har jeg ikke villet holde tilbage, fordi det staar for mig saaledes, at Foreningsretten er saa dyrebare, at vi skulle være paa vor Post ved enhver som helst Lejlighed, hvor der blot er Skygge af Grund til at tro, at Folk, der se anderledes paa Sagen end vi, kunne faa Midler i Hænde til at komme den til Livs, og derfor tillader jeg mig at rette det Spørgsmaal til den højtærede Indenrigsminister, hvad man forstaaer ved „gensidige Selska-